

**ПЕТРЕНКО Вікторія
Олександрівна,**
*аспірант, Національний
економічний університет
імені С.Кузнеця (м. Харків,
Україна)*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ- ЕКОНОМІСТІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

На основі психолого-педагогічних досліджень, та враховуючи власне бачення проблеми з дефініції поняття «педагогічна умова», під педагогічними умовами ми розуміємо вимоги до педагогічного процесу, що забезпечують цілісність виховання й навчання майбутніх фахівців, сприяють їхньому всебічному розвитку й формуванню загальнолюдських і професійно важливих якостей тощо. Педагогічні умови підготовки менеджерів до професійної міжкультурної взаємодії стосуються всіх векторів педагогічного процесу: організації, управління, спілкування. З огляду на це, можна запропонувати інваріантні педагогічні умови організації, управління, спілкування.

Ми розглядає поняття «організація» як складову управління. Педагогічні умови організації полягають у проектуванні педагогічної системи, компоненти якої (цілі, принципи, зміст, методи і організаційні форми навчальної діяльності) спрямовані на становлення суб'єктного потенціалу (мотивації, пізнавальної і комунікативної активності, рефлексивності) учасників педагогічного процесу (студентів і викладачів), розвиток професійно значущих особистісних якостей. Під час проектування педагогічного процесу студент розглядається як об'єкт впливу викладача, але у процесі здійснення навчальної діяльності він має перетворитися на її суб'єкта. Навчальна діяльність є активним, творчим процесом, що спрямований на певну галузь знань і сприяє удосконаленню виконання розумових операцій (порівняння,

протиставлення, співставлення, узагальнення, аналіз, синтез тощо) суб'єкта навчальної діяльності. Концепція поетапного формування розумових дій і понять, розроблена П. Я. Гальперіним дозволяє створити чітку й послідовну модель системи навчальних дій, необхідних для засвоєння знань, набуття вмінь та навичок того, хто навчається відбувається поетапно через інтеріоризацію. Сутність категорії діяльності дає підстави для використання концепції поетапного формування розумових дій П.Гальперіна при проектуванні педагогічної технології. Однією з педагогічних умов, що стосується організації педагогічного процесу підготовки майбутніх менеджерів-економістів до ПМВ є поетапне формування компетентності з ПМВ на основі відповідної педагогічної технології.

Як засвідчує аналіз наукових джерел, ситуація діяльності особистості як динамічний процес має таку структуру: потреба – мотив – цілепокладання – визначення завдань – аналіз об'єктивних умов діяльності – аналіз суб'єктивних умов діяльності – планування діяльності і конкретизація цілей діяльності відповідно до об'єктивних і суб'єктивних умов – вибір засобів діяльності – виконання дій для реалізації цілі – виконання операцій для вирішення поставлених завдань – отримання результату – порівняння досягнутого результату зі зразком (механічний вид діяльності)/результату зі запланованим кінцевим продуктом (продуктивний вид діяльності) – припинення діяльності у разі відповідності результату і зразка/результату і запланованого кінцевого продукту, або у разі задоволення потреби – продовження діяльності з внесенням коректив у її процес у разі невідповідності результату і зразка/результату і запланованого кінцевого продукту або у разі незадоволення потреби. Послідовність процесів індивідуальної діяльності є, за своєю суттю, програмою або алгоритмом діяльності, що також визначає послідовність дій студента або викладача у процесі навчання, тож може бути застосована при підготовці студентів до ПМВ.

Алгоритмізація навчання удосконалює проектування педагогічного процесу, його технологізацію і управління, а також дозволяє поетапний перехід від управління навчальною діяльністю викладачем до співуправління і самоуправління студентами через збільшення кількості завдань для самостійної роботи студентів, що важливо в рамках ресурсного підходу. Таким чином, вважаємо, що алгоритмізація навчання є однією з педагогічних умов, що стосується управління педагогічним процесом підготовки студентів до ПМВ.

Педагогічні умови спілкування – це, насамперед, діалогізація педагогічного процесу на основі суб'єкт - суб'єктних відносин учасників педагогічного процесу (студентів і викладачів), комунікативна взаємодія на демократичних засадах, впровадження принципів діалогічності й раціональності у відносинах і їх гармонізації у взаємодії «викладач-студент». Діалогічність взаємодії полягає у рівноправності учасників взаємодії і визнання один одного унікальними особистостями. Раціональність у відносинах – поведінка, що притаманна учасникам взаємодії, які керуються мотивами ділової співпраці і взаємної користі, і намагаються абстрагуватися від власних емоцій і вражень. Гармонізація ділових та міжособистісних взаємин - прагнення мінімізувати можливості для конфліктів і сварок, оскільки вони знижують можливості й розвиток творчого потенціалу людини. Отже, ефективне педагогічне спілкування можливе за умов встановлення відносин довіри на основі визнання іншої людини унікальною особистістю; некритичне і безумовне прийняття іншої людини, що ґрунтується на дивергентному мисленні; прояву емпатії; конгруентність (відповідність думок – почуттям – словам – невербальним діям – ситуації) і автентичність (відвертість, щирість) власної поведінки; надання і забезпечення співрозмовникам свободи висловлювання власних думок, почуттів; участі у прийнятті рішень і відповідальність за їх наслідки.